

ÖZETLER KİTABI

II. Uluslararası
Coğrafya Eğitimi Kongresi
(UCEK-2019)

*“Güçlü Coğrafya Eğitimi,
Güçlü Gelecek”*

ABSTRACTS BOOK

II. International Congress
on Geographical Education
(ICGE-2019)

*“Powerful Geographical
Education, Powerful
Future”*

UCEK-2019, 03-05 Ekim 2019 / ICGE-2019, 03-05 October 2019
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir / TÜRKİYE

(26710) Sınıf Dışı Öğretim Yönteminin İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarısına Etkisi

GÖRKEM AVCI¹, NEVZAT GÜMÜŞ²

¹ BARTIN ÜNİVERSİTESİ

² DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

gorkem.avci.35@gmail.com

Bu araştırmada, ilkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersi “İnsanlar, yerler ve çevreler” öğrenme alanı konularının sınıf dışı eğitim etkinlikleriyle öğretiminin, öğrencilerin sosyal bilgiler dersi akademik başarı düzeyleri üzerine etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, uygun örneklem seçimine gidilerek, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı orta sosyo-ekonomik düzeyde bir devlet okulunun biri deney (n=33) biri kontrol grubu (n=31) olmak üzere iki 4. sınıfı oluşturmuştur. Yapılan deneysel çalışma altı hafta sürmüştür. Uygulama sürecinde deney grubunda dersler, sınıf dışı öğretim yöntemine dayalı etkinliklere dayandırılarak, kontrol grubunda ise sosyal bilgiler dersi öğretim programı içeriği ve etkinlikleriyle işlenmiştir. Deney grubu öğrencileri ile sosyal bilgiler dersleri park, okul bahçesi, resmi kurumlar (AFAD, Meteoroloji istasyonu, Yangın ve Afet Koordinasyon Merkezi), yaşanılan yer (Nüfus ve Fiziki özellikler bakımından farklı yerler), doğal ortamlar (Gölet, İzcilik ve Doğa Sporları Merkezi), kırsal yerleşme (köy) gibi sınıf dışı ortamlarda, kontrol grubunda ise sınıf ortamında işlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Akademik Başarı Testi” kullanılmıştır. Verilerin analizi, SPSS 23 paket programı ile değerlendirilmiş ve betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, standart sapma), bağımsız örneklem için t-testi, karışık ölçümler için iki yönlü ANOVA ile yapılmıştır. Deney ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi başarı testi öntest-sontest puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf dışı öğretim yöntemi ile sosyal bilgiler dersini alan öğrencilerin başarı düzeyleri, sosyal bilgiler dersi öğretim programı ve etkinliklerine göre sınıf ortamında ders işleyen kontrol grubu öğrencilerinden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Sonuç olarak, sınıf dışı eğitim yaklaşımı kapsamında sınıf dışı öğretim yöntemine dayalı etkinlikler, öğrencilerin sosyal bilgiler dersi akademik başarı düzeylerine olumlu yönde etki ettiği ortaya çıkmıştır. Çalışmanın sonuçları doğrultusunda, sınıf dışı öğretim yönteminin uygulamasıyla öğrencilerin sosyal bilgiler dersi başarılarının arttırılabileceği; sosyal bilgiler dersi öğretiminin yaparak, yaşayarak, yerinde incelemeler ve ilk elden gözlem ile yapılması gerektiği; öğretimin toplumda, doğal ortamlarda, açık alanda ve öğretimin yapılabileceği tüm sınıf dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilmesinin ihtiyaç olduğu; uygun kazanımların sınıf dışı öğrenme ortamlarında formal eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmesinin zorunlu olduğu gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : sınıf dışı öğretim yöntemi, akademik başarı, okul dışı öğretim, etkinlik

The Effect of Outdoor Education Methods on Academic Achievement of 4th Grade Social Studies Course

The purpose of the study is to understand the effect of using outdoor education activities during the teaching one of the fourth grade social studies units “people, places and environments” on students’ academic achievements. In this study, pretest-posttest control group quasi-experimental design was used. The participants were two classes from the 4th grade, one experimental group (n=33) and one control group (n=31) enrolled in public school from middle class living in Buca district of Izmir province in 2018-2019 academic year. Experimental group were thought the unit of “people, places and environments”, by using outdoor education activities and outdoor teaching methods. With experimental group, the social studies lessons took place at the parks, school yard, official institutions (AFAD, Meteorological station, Fire and Disaster Coordination Center), and place of residence (different places in terms of population and physical characteristics). The Control group, on the other hand, were thought by using regular curriculum content and activities. Academic Achievement Test, developed by the researcher within the scope of the learning area “People, Places and Environments” were used to collect the data. During the data analysis process, SPSS 23 were utilized to obtain descriptive statistics, t-test for independent samples and two-way ANOVA for mixed measurements. The results of the study indicated that students from experimental group has significantly higher academic achievement level than students from the control group. In line with the results of the study, it was suggested that the students' learning in social studies could be increased by applying the outdoor education where students learn social studies by living, on-site examinations and first-hand observation. To increase students’ learning, it seems that there is a need to them to be in the community, natural environments, and open field. It was suggested that formal education activities can be carried out in appropriate learning environments outside the classroom.

Key words: Outdoor education, academic success, out of class education, activities, social studies